

liticnem položaju in delu stranke, poslanec Vlad. Pušenjak pa o gospodarskem položaju države, državnem proračunu in o naših zahtevah. Navdušeno odobravanje zborovalcev je večkrat prekinilo izvajanje govornikov, katera sta obravnavala najbolj pereča dneva vprašanja. Soglasno in z velikim navdušenjem so se sprejele resolucije, s katerimi se

1. izraža jugoslovanskemu klubu zaupnica za njegov možat nastop za pravice ljudstva,

2. se protestira proti vsakemu zvišanju davkov,

3. se zahteva odprava izvozne carine za les in znižanje tarifov za prevoz lesa,

4. se zahteva izpeljava ceste in železnice v Mežiško dolino,

5. se merodajno kroge opozarja, da pravočasno preskrbe za okraj potrebna živila (žito in koruza).

Shoda se je udeležilo tudi nekaj nasprotnikov, ki so pazljivo poslušali in vidno odobraval izvajanja govornikov. Par nadebudnih rdečkarjev je v onemogli jezi v par minut oddaljeni hosti vpilo „Živijo Kristan“, kar je vzbudilo veliko veselost med zborovalci, a na shod niso prišli. Rdeči komentir Peter Tlaker je po končanem shodu z medklicem obsodil delo socialdemokratskih voditeljev, več pa ni znal povedati.

Po shodu se je vršilo posvetovanje županov, obč, odbornikov in zaupnikov stranke, na katerem je poročal strankin tajnik o ustanovitvi Zupanske zveze, podrobni organizaciji stranke, važnih tečajev itd.

V Hajdinu pri Ptujju je Kmetška zveza v nedeljo, 16. oktobra priredila politično zborovanje. Obisk je bil prav dober. Poslanec dr. Hohnjec je poročal o političnem položaju v Evropi in v naši državi. Naša država ne pride do notranjega miru in reda, dokler se ne izvrši revizija ustave v smislu zahtev Hrvatov in Slovencev. Nujni predpogoj, da se med državljani vseh treh plemen udomači kolikor tolika zadovoljnost, je izenačenje davčnih zakonov in davčnih bremen v celi državi. Gospodarska politika demokratov in samostojnežev je privedla našo denarno vrednost tako daleč, da bo na svetovnem trgu kmalu brez vrednosti. Izvajanja poslančeva so napravila na poslušalce dober utis, kateremu se niso mogli odtegniti tudi navzoči politični nasprotniki.

Naši shodi. V nedeljo dne 16. t. m. se je vršil v Ločah dobro uspeli shod SLS. O sedanjih gospodarskih in davčnih težavah je podrobneje poročal narodni poslanec Fr. Pišek. O notranje-političnem položaju je govoril urednik Golob. Soglasno je bila sprejeta resolucija, v kateri se izreka poslanecem Jugoslovanskega kluba popolno zaupanje. Istega dne popoldan se je vršil manjši shod tudi pri Sv. Jerneju. Ljudstvo že povsod spregleduje, da so ga samostojneži, socialisti in liberalci dne 28. novembra 1920 speljali s hinavskim farbanjem na krivo pot. Naša krščanska stranka pridobiva povsod na ugledu.

Tedenske novice.

Izobraževalni tečaji za naše društvene in politične ter gospodarske organizatorje se bodo vršili tudi letošnje zimo. V župnijah ozir, okrajih, kjer želijo takih tečajev, naj takoj sporočijo Tajništvu SLS v Mariboru. Posvetimo jimski čas izobrazbi naših ljudskih voditeljev in organizaciji!

Za kmeta se bodo pulili in kosali med seboj demokrati in samostojneži. Tako je sklenil zbor zaupnikov demokratske stranke v Ljubljani 16. oktobra. Sprejela se je namreč ta resolucija: »Zbor zaupnikov naroča načelstvu, da se tudi demokratska stranka bavi z organiziranjem kmetijskega stanu. Mnenja je, da vsled cepjenja moči rastejo izgledi klerikalizma na deželi. V smislu te resolucije se je sklenilo, da se naj pozivi strankina organizacija na deželi s tem, da se osnuje v vsaki občini krajevna organizacija ali vsaj poverjenstvo. Tako bo torej živinozdravnik Dolfe Ribnikar na deželi delal konkurenco mesarju Pucju. Ker pa je zbor zaupnikov obsodil cepjenje liberalnih moči na deželi, bo vse delovanje demokratov uravnano na to, da se Pucelj zopet tudi na zunaj pritegne k demokratski stranki, koje predsednik je bil. Liberalna gliha vkup striha!

Delavstvo, čuj in strmi! Liberalni listi vedo poročati, da je naše ministrstvo za socialno politiko postavilo v letošnji državni proračun svoto 1 milij. kron za delavsko zavarovanje. Z zavarovanjem se bo baje pričelo s 1. novembrom t. l. Dobro! Za kupovanje muslimanskih glasov je imela vlada 1 milijardo dvesto milijonov kron denarja, za kupovanje glasov samostojnežev 200 milijonov kron, a za zavarovanje delavstva pa da na razpolago samo 1 milij. kron. Delavstvo, zapomni si to!

Kdor hoče pljuvati v lastno skledo, naj še naprej caplja za Samostojno kmetijsko stranko. Vi, ki ste zapeljani, pomislite: Samostojni poslanci so v vladni večini v Beogradu, samostojnež Pucelj je minister. In ta vlada je s pridilom Samostojne upeljala sedanjo nesrečno kontrolo vinškega pridelka. Samostojna je kriva, da financirajo šikanirajo naše vinogradnike. Niti ust ni odprl Pucelj, ne besede niso zini Mermolja, Urek ali Drofenik za obrambo slovenskega vinogradnika proti tej krivični naredbi. Vinogradniki, ki ste se vedno tako zaslepljeni, da iz slepe strasti drvite čez drn in strn za temi hinavci, ste si sami krivi, če bo financar imel več pravice do vaše kleti, kot vi sami. Vi plujete v lastno skledo.

Huda obsodba. Od kmeta z Dravskega polja, ki je bil dosedaj odločen pristaša Samostojne kmetijske stranke, je dobilo Tajništvo SLS v Mariboru zanimiv dopis, iz katerega priobčujemo te-le stavke: »S to stranko (samostojno) ne maram imeti več nobenega stika. Bil sem hudo zapeljan. Na Drofenikovem shodu v Cirkovcah sem slišal, kako bo ta stranka delala za našo kmetijsko ljudstvo, kako bodo nastanili Samostojne znižali davke, odpravili vojaštvo, kako bodo dvignili cene živini in kmetijskim pridelkom ter odpravili draginjo predmetom, ki jih kupujemo. Postal sem naravnost zagrižen agitator za Samostojno. Ob volitvah dne 28. novembra sem skoro pol naše občine pridobil za samostojno listo. Za „Kmetijski list“ sem nabral 32 novih naročnikov. A danes sem prišel do prepričanja, da nas samostojni voditelji samo za nos vodijo. Na mesto, da bi znižali davke, so pripomogli, da bomo kmetje poginili pod težo novih davkov. Celo na kolesje so nam napilili davek 800 K. Kam bomo prišli? Na 1000 milijonov K so vrgli Turkom, da so glasovali za prodajo Slovenije beograjskemu centralizmu. Samostojni sami so dobili tudi nad 200 milijonov za to, da so nas Slovence izdali in prodali našo avtonomijo. Le pogledajte, kake hodijo okoli Mermolja, Kirbiš in Urek! O Mermolji pišejo listi, da si je kupil za pol milijona K gospodsko posestvo. Kje si je pridobil ta pol milijona? Urek je živel, predno ni bil poslanec Samostojne, v siromašnih razmerah. Imel je polpodrena poslopja in še doigave na posestvu. Poznam ga. Bil sem delj časa v Brezicah. In danes hodi Urek prešerno in prevzetno okoli kot bankir in se de la, kakor da bi se cel svet sukal samo okoli njega. Zidal si je novo hišo in to v času največje draginje. Odkod je vzel stotisočake? In prepeljali Kirbiš? Reven mešetar je bil. Svojo meštrijo, ki se je je v mladosti naučil, je pustil v nemar. Prad volitvami je posedoval malo njivico. Redila ga je njegova tašča. In pogledjte ga danes! Tisočake meče okoli kakor se igra veter z jesenskim listjem. To vse sem opazoval trezno, mirno. In vse skupaj sem spoznal za veliko farbarijo. Povem vam: Kar počenja Samostojna, je vse velika in sedaj očita goljufija. Radi tega se skesano vračam h Slov. kmetijski zvezi, ki je ostala, kakor sem hvala Bogu sprevjidel, stara krščanska, slovenska in prava ljudska stranka. Dovolim vam, da to moje pismo uporabite v „Slov. Gospodarju.“ M. B. — Priobčujemo brez dostavka.

Financiraji imajo povelje od sedanje vlade, da morajo po kmetijskih kletah poizvedovati o količini vina. Naredba zahteva, da more imeti vsak kmetijski vinogradnik vino za prodaj v posebni kleti in zopet v drugi kleti vino, ki ga potrebuje za dom. Take nasilne naredbe izdaja vlada v času, ko so »samostojni« poslanci v vladi. Kje pa more vsak vinogradnik kar na enkrat napraviti dve kleti?

Otroba izvažajo iz naše države zidovski mlinarji in verižniki in sicer gre

kar cele vlake otrobov v Švico. Naša živina gladuje, samostojno-liberalna vlada pa prepreči izvoz živine. Kako so govorili samostojni kandidati pred 28. novembrom?

Na živinske sejme hodijo Mermolja, Kirbiš, Drofenik, Urek, Dobnik, Lipov Tuna in enaki slabostojni generali farbat naše živinorejce. Če se zopet kateri teh ljudi pojavi, naženite ga z bičem. Mermoljevci si sami pri vladnem koritu polnijo lastne žepe, kmetom pa prinašajo nepopisno gospodarsko nesrečo.

Obupni klic Prekmurcev. Iz Prekmurja se nam poroča: Položaj našega ljudstva je obupen. Vsled silne suše, ki je povzročila pomanjkanje krme, je naš kmet prisiljen, prodati vsaj polovico svoje živine. Žalibog, da nima živina pri nas takorekto nobene cene, ker oblasti zabranjujejo izvoz živine. Te okoliščine izrabljajo brezvestni mešetarji na ta način, da pokupijo živino prvovrstne kakovosti za slepo ceno, jo potem prodajo kakemu mesarju, ki prav dobro zna najti pota, da živino drago proda. Na sejmju v Turnišču je nek Benko kupoval vole prvovrstne kakovosti po 14 kron kilogram žive teže, doma je isto meso prodajal po 27 K, kolikor pa ni mogel doma prodati, je izginilo žez mejo. Pri tem si razni prekupci in mešetarji polnijo žepe, kmet pa trpi škodo. Oblasti zganite se!

Lepo polomijo je doživel samostojni Drofenik na svoji politični rajzi po Prekmurju. Samostojni so poslali zadnje dni v Prekmurje svojega poslankega kričarja Drofenika, ki je pa imel na svojih zborovanjih v Beltincih in Bistrici na obeh skupaj 40 poslušalcev. Tudi Prekmurci čutijo na svojih žepih, kako je sedaj za kmeta, ko imamo kupljeno centralistično ustavo in samostojno demokratsko vladjo v Beogradu, ki ima za kmeta samo bič davkov in draginjo — drugega pa nič. G. žganjarskemu mešetarju Drofeniku pa častitamo, ker ne doživlja samo zborovalnih polomij po svoji rojstni okolici, ampak tudi v Prekmurju. Ljudstvu se pojmi bistrijo, g. Drofenik!

Okrajna glavarstva še vedno niso izplačala obmejnim občinam denarnih glob, ki jim pripadajo od tistih, ki so se pregrešili glede predpisov prekočenja meje. Politična oblastva so obljubljala, da bodo izplačala te globe takoj, ko se izvolijo župani. To se je zgodilo, a glavarstva še vedno niso izplačal teh svot. Kaj to pomeni?

Iz ormoškega okraja nam pišejo: Okrajna liberalna posojilnica, ki je na zadnjem občnem zboru izrinila kmete naše pristaše iz načelstva in nadzorstva, pošilja kmetom v ormoškem okraju, od katerih upa na vloge, agitacijske pole z vabilom, da naj pri njej naložijo svoj denar. Nasproti pa pošilja kmetom, ki imajo v Okrajni svoj dolg, dopise sledeče vsebine: »Pozivamo Vas, da nemudoma plačate svoj dolg v ostanku z obrestmi vred sigurno do 10. oktobra 1921. V slučaju, da bi se tega roka ne držali, bomo zadevo izročili našemu pravnemu zastopniku v izterjanje ter Vas opozarjamo, da boste v tem slučaju imeli precejšnje stroške. Stroški današnjega opomina znašajo 5 K. Z odličnim spoštovanjem. Sledijo podpisi. S tem je rečeno, da liberalci hočejo od kmeta denar. Če je dolžan mora vrniti, če ni dolžan ter ima denar, mora ga nesti demokratom. Kratko rečeno: Demokrati hočejo od kmeta blago, denar in dušo, ker so prijatelji ljudstva.

Predsedstvo županske zveze za ormoški okraj poroča, da pride zadeva ustanovitve Hranilnice s popilarno varnostjo za ormoški okraj pri prvi seji na dnevni red. Seja se skliče v najkrajšem času, ko mine trgatve. Tudi druge važne stvari, ki se tičejo našega okraja, se bodo odselej redno obravnavale na županskih sestankih.

Za župana pri Sv. Lovrencu v Sl. goricah je izvoljen vrh naš pristaš gosp. Fr. Horvat. Slabostojni kandidat je srečno propal. Novemu županu in našim zavednim možem iskreno čestitamo!

Zopet en naš župan več. V občini Gradiška pri Mariboru (župnija Sp. Sv. Kungota) je bil izvoljen za župana pristaša SLS g. Jožef Robič. Dosedanji župan g. Mikuš, ki je bil pristaša Mermoljeve slabostojne stranke, je odšel iz občine. Za 1. svetovalca je izvoljen g. Matija Korošec, ki je pokazal zgagarški Samostojni hrbet. Tako ima sedaj v tej občini tik Maribora naša stranka večino. Čestitamo!

V cenilno komisijo za politični okraj Konjice so bili z 200 glasovi izvoljeni kot člani kandidati SLS in sicer: Anton Toman, župan in posestnik konjice, okolica; Franc Krajnc, posestnik, Loče; Anton Leskovar, župan, Oplotnica. Kot namestnik pa Karol Mastnak, posestnik Ljubnice. Ostala dva namestnika pripadata nasprotni stranki, ker naša dva kandidata gg. Obrul in Kuster nista bila vpisana med volilce. Znamenje, da davčne oblasti znajo predpisovati visoke davke, a v volilni imenik naših mož nimajo časa vpisati. — Samostojni in liberalci so v konjiškem okraju dobili 40 glasov. Zavednim možem čestitamo k lepi zmagi!

Organisti, glasbeniki pozor! Dosedanje »Podporno društvo organistov« s sedežem v Celju, sklicuje za dne 25. oktobra t. l. ob pol 9 uri dopoldne v dvorani hotela »Beli vol« v Celju izvanredni občni zbor. Vabljeni so na istega vsi organisti in glasbeniki po poklicu, ako tudi niso bili do sedaj člani omenjenega društva, da se v istega včlanijo. Na tem občnem zboru se bo društvo popolnoma preustrojilo v organizacijsko društvo vseh glasbenikov cerkvene in posvetne glasbe, kateri bomo pri vladi skupno nastopili za zboljšanje našega gmotnega položaja, ter ob enem prosili, da se nas nastavi kot izkušene glasbenike za strokovne učitelje petja in glasbene teorije na ljudskih in srednjih šolah.

700letni jubilej frančiškanskega III. reda smo v Marija Nazaretu obhajali na zelo slovesen način. K slovesnosti, ki se je začela že na predvečer praznika sv. Frančiška asiskega s pridigo o zgodovini tretjega reda sv. Frančiška in petimi litanijami Matere Božje se je v prijazni samostanski župni cerkvi nazareški zbralo iz Savinjske doline nad 2000 vernikov med njimi mnogo mož in mladeničev in več sto oseb broječa procesija vernikov iz Saleške doline pod vodstvom gg. dekana Janeza Rotnerja in župnika Jožeta Atenederja. Na praznik sv. Frančiška, dne 4. oktobra je bila ob 7. uri zjutraj pridiga o namenu in cilju tretjega reda, po pridigi pa je imel veleč. g. dekan škalski slovesno sv. mašo. Ob 9. uri so prišla na dnevni red razna prodavanja. Po končanih predavanjih so imeli voditelji tretjerrednih skupin nazareškega okoliša sejo, na kateri se je ustanovila zveza duhovnikov-tretjerrednikov in se sklenilo, da se bodo odslej voditelji sešli dvakrat na leto v svrhu enotnega in skupnega delovanja. Slavnosti se je udeležilo 18 gg. duhovnikov.

Prenos podob sv. svetogorske Matere Božje. Kakor znano, so svojočas prenesli čudadelno podobo Matere Božje od Sv. Gore na Goriškem v Ljubljano, da jo rešijo pred granatami laških topov, ki so porušili samostan in cerkev na Sv. Gori pri Gorici. Verno katoliško slovensko ljudstvo v zasednem Primorju je cerkev in samostan svetogorski toliko popravilo, in pozidalo, da se je mogla podoba svetogorske Matere Božje zopet prenesti nazaj v domovino. V nedeljo, dne 9. t. m. sta se pripeljala po omenjeno čudadelno podobo v Ljubljano dva avtomobila. V prvem avtomobilu je sedel prevzvišeni nadškof gorški dr. Sedoj s spremstvom, v drugem sta pa sedela dva frančiškana od Sv. Gore, ki sta spremljala čudadelno podobo. Ko sta oba avtomobila v nedeljo ob 3. uri popoldne dospela v Gorico, ju je tamkaj čakalo čez 15.000 Marijinih častilcev v nepopisnem hrepenenju, da po tolikem času zopet vidijo milostno podobo, katero sta držala oba kapucina v rokah. V kapucinskem samostanu v Gorici so okrasili Matev Božjo in Božjega Deteta z zlatima kronama, nakar sta se oba avtomobila peljala počasi skozi mesto. Nepopisno ganljiv je bil prizor, ko se je bližala nebeška Gospa med velikanskim spalirjem gledalcev prostoru, kjer je bila zbrana mnogoštevilna duhovščina. V trenutku, ko je ljudstvo zagledalo milostno podobo, je veselo vzklikalo, poklekovalo in pozdravljalo to najdražjo svetinjo — begunko, ki se po dolgem času vrača zopet nazaj v domovino. Milostno podobo so položili na drug, krasno venčan avtomobil, na katerem je bil postavljen, poseben tron za podobo. Zraven nebeške Gospe so se vsedli na avtomobil štirje otročički, lilijsko belo oblečeni, kot živi angelji — spremjevalci ne-

baške kraljice. Knezonaškoska je obdajala sijajna asistenca duhovščine, obdana v najlepše duhovniške obleke. Igrale so tri godbe, duhovščina je pela v latinščini litanije. Vse palače, ulice, vije in sploh vsa poslopja v Gorici so bila okrašena in v zastavah, na vseh oknih so gorele sveče. V goriški stolni cerkvi je bila na to pridiga, pri kateri ni ostalo nobeno oko suho. Starčki, ženske, mladina, vse je navdušenja do Matera Božje ihtelo. Po končani pridigi je bil „Te Deum“ in blagoslov z najsvetejšim. Te verske slovesnosti so se tudi udeležile vse goriške politične oblasti in vojaštvo. Iz Gorice bodo v kratkem prepoljali svetogrizsko čudadejno podobo z velikimi slovesnostmi, kakršnih se Gorica ni videla, v cerkev Sv. Gore nad Gorico.

Umril je dne 14. okt. v bolnišnici v Slovenjgradcu č. g. Anton Čečko, kaplan v Sošanju v 36. svoje starosti — in je bil z veliko udeležbo vernega ljudstva pokopan v Sošanju v nedeljo 16. okt. Mir njegovi blagi duši!

Umril je na Tolstem vrhu pri Guštanju zvest naročnik „Slov. Gospodarja“ Franc Lačen p. d. Pečovnik. Umril, ki zapušta ženo in pet nepreskrbljenih otrok, je bil vselej versko in narodno zaveden koroški Slovenec. Svetila mu večna luč, žalujoci rodbini pa naše sozaje!

Anglija nam ponuja posojilo. V Beograd je dne 12. t. m. prišel poverjenik angleških kapitalistov, ki je ponudil naši državi posojilo v znesku treh milijard dinarjev po 8 odstotkov. Naš finančni minister se je v nedeljo, dne 16. t. m. podal v London, da se pogaja z angleškimi finančnimi krogi glede najetja državnega posojila. V Londonu ostane naš finančni minister dr. Komanduri baje 14 dni. Našega finančnega ministra bo spremljalo v London več naših visokih finančnih uradnikov. O srečna naša država Jugoslavija, ker smeš za razna potovanja naših državljanov in ministrov v inozemstvo izdati na milijone denarja davkoplačevalcev!

Ne v Ameriko! Ameriška vlada je določila, koliko ljudi se sme vsako leto priseliti iz Evrope v Ameriko. Tako n. pr. je določeno, da se iz Jugoslavije sme na leto priseliti v Ameriko samo 6405 oseb. V lanskem letu se je dogodilo, da je bilo to število že meseca maja dopolnjeno, vsled česar so ameriške oblasti poslale nazaj v Evropo 2000 oseb, ki so se nameravale v Ameriko naseliti. Dalje razglajajo ameriški konzulati, da je dopustno število 6405 oseb iz naše države za tekoče leto že doseženo. Torej ne v Ameriko!

Upravičen dvom. Mariborski občinski sud za pobijanje draginje je dne 12. t. m. pod predsedstvom sodnega svetnika Vidovića obsodil mariborskega mesarja Franca Vlahovića na en mesec zapora in 100.000 K. denarne globe, ker je prodajal meso preko uradno določene najvišje cene, mesarja Filipiča je pa obsodil zaradi istega prestopka na 1 mesec zapora in 200.000 K. denarne globe. Med ljudstvom, ki je bilo priča tej obsodbi, je nastal upravičen dvom, ali je mariborski občinski sud, v trenutku, ko je izrekel to nečuvno obsodbo, sploh premislil, kaj se pravi dandanes obsoditi kakega obrtnika na 100.000 oz. 200.000 K. globe.

Telpa vlomilcev pod ključem. V raznih mestih, kot v Mariboru, Ljubljani, v Zagrebu itd. je bil o v zadnjih mesecih izvršenih mnogo drznih tatvin, ne da bi se jim bilo moglo priti na sled. Tako n. pr. so vlomili odnesli mariborskemu trgovcu Soštariću blaga in denarja za več stotisoč K. V preteklem tednu se je pa mariborski policiji vendarle posrečilo izslediti tri osebe, o katerih se je takoj doznalo, da so že dolgo zaželeno iskani navadni vlomilci. Med zaprtimi se nahaja brezposelni Rajko Zolger, doma iz Maribora in istofako brezposelni avstrijski državljani Franc Kaler ter podanik naše države Franc Pačnik. Pri zaslišanju so zločinci priznali vse vlogo in tatvine v Mariboru, Ljubljani in Zagrebu, zaradi katerih se bodo pri bodočem porotnem zaslišanju morali zagovarjati, kajti škoda, katero so povzročili, znaša več stotisoč kron.

Trije dečki žrtvi brezbriznosti. V torek dne 8. oktobra t. l. je imelo vojaštvo iz Slovenske Bistrice strelno vaje s topovi na obširnih pašnikih v

Cirkoveh pri Pragarskem. Po končanih strelskih vajah vojaštvo žalibog ni pogledalo, jeli so se vse topovske krogle razstrelile ali ne. Dva dni pozneje in in sicer v četrtek, dne 10. oktobra so na istem prostoru pašni živino trije dečki — Šolarji in sicer A. Unuk, Janez Celan in F. Belca. Dečki so našli na pašniku kroglo, ki se ni pri straljanju razstrelila. Ne vedoč za strašno nevarnost so začeli dečki s kamni tolči po kapsli neeksplozivne topovske krogle, kar je napravilo dečkom veliko veselje. V hipu grozovit pok, zemlja se stresla — grozen prizor! Ljudje, ki so prihiteli na lice mesta, so kar okameneli. Razstreljena krogla je dečka Belca popolnoma razmesarila, dečka Celana tako zdelala, da je kmalu nato izdihnil, dečku Unuku je pa razparala trebuh, da so mu izstopila čreva, na nogah je pa imel odtrgane cele kose mesa, kosti zlomljene na več mestih in eno oko izbito. Dečka, grozovito razmesarjenega, so nameravali spraviti v bolnišnico, toda umrl je že med vožnjo. Ne le, da je naše kmetstvo v krajih, kjer se vrše strelske vaje, že itak gmotno silno prizadeto, je pač najmanjša in najskromnejša zahvata našega ljudstva, da vojaštvo pod nadzorstvom častnikov pregleda po končanih strelskih vajah vse torišče, kjer se je streljalo, da odstrani neeksplozivne topovske krogle in grana in tako prepreči nesrečo, ki bi se pripetila vsled take zanikarnosti. Krivce na zatožno klop!

Nesrečno pretepanje! Dne 15. t. m. se je vršila v Podvincih pri Ptujju pravcata „fantovska bitka“. Fantje iz občine Zabovci niso mogli preboleti, da so jih nekoč podvinski fantje hudo naklestili. Da bi se nekako osvetili, so se oborožili z vojaškimi puškami, bajoneti, koli itd. ter odšli v Podvince. Razbijali so po vsej vasi v taki meri, da so okna, vrata, plotove in druge stvari razmetali po dvoriščih. To razbijanje so spremljali s streljanjem. Na drugi strani pa so se podvinski fantje zbirali za „protiofenzivo“. Pokalo je, kakor pri kakšni pocestni bitki. Po bitki sta obležala na bojnem polju dva mrtva. Enogv so lastni tovarši po nesreči ustrelili od zadaj v srec, tako da je bil pri priči mrtev. Orožniki so drugi dan aratirali več teh fantov ter jih oddali v zapore ptujskega okrajnega sodišča. Nesrečno pretepanje! Ko bi se kmetijski fantje raje gibal v izobraževalnih društvih, Orlu itd., bi ne bilo takih divjaških pohodov, ki odzvajajo nekaterim vsem poštenje in dober glas.

Požar povzročil milijonsko škodo. Preteklo nedeljo zvečer je izbruhnil požar v velikem rudniškem skladišču, kjer je bilo shranjenega raznovrstnega blaga v vrednosti več milijonov kron. Komaj, ko je zapustila požarna bramba mesto, kjer je poprej imela vaje, je začelo v skladišču goriti. Čeprav se je domača požarna bramba takoj vrnila na kraj nesreče, in so se prihitele na pomoč požarni brambi iz Dola in Trbovelj, je skoro vse pogorelo, rešili so z velikim naporom tik stoječo pralnico za premo. Govori se, da je zanetila požar zlobna roka, kajti komaj pred 14 dnevi je v bližini zgorelo neko drugo industrijsko skladišče v Hrastniku.

Požari. V Dolgošah pri Mariboru je pretekli četrtek požar uničil gospodarsko poslopje Marije Perko, posestniku Fabijančiču v Anžah pri Rajhenburgu je zgorelo gospodarsko poslopje in hiša Savičeva na Likovem vrhu. V vseh slučajih se navaja kot vzrok zlobna roka, ki je zanetila požare.

Iz Laporja. Pri nas grozno razsaja griža; misli se, da je posledica pomanjkanja zdrave pitne vode; malokatera hiša je brez bolnika, v nekaterih jih je kar po več. Najhuje menda pa je zadelo hišo Asičevih: štiri osebe je griža vrgla v posteljo. Trem se že godi bolje, stara mati pa je bolniška podlegla. 73 let je čakala o skrbi in ljubezni do bližnjega, v delu in poštenosti. Menda najboljše srce v župniji je nehalo biti, ko je mati Asičeva za vedno zatisnila svoje trudne oči; bila je mati vsem ubogim vse župnije in vsak čas, med vojsko mati stradalnim vojakom, svoj čas pa tudi mati pridnim dijakom. Bog ji njeno dobrotljivost obilno povrni! Naj v miru počiva!

Roparski umor. Iz Laporja nam pišejo: V nedeljo 16. t. m. sta se pe-

ljala posestnik Rak iz Križnega vrha in njegov 25letni sin v gorico v Jastrniku makolske župnije. Rak je imel pri sebi 40.000 K. Ko se vračata, ju pri Sv. Treh kraljih napade pet jastriških fantov, ki so očeta z bajonetom umorili, sina pa z ročicami in koli tako tolkli, da je, ko te vrstice izidejo, skoraj gotovo že umrl. Denarja, ki ga je imel oče pri sebi, se ni več našlo pri njem. Zato se ta slučaj smatra za roparski umor.

Zverinski umor. Grozen roparski umor se je izvršil v Zičah pri Konjicah. Kneza Windischgrätz lovca g. Sever se je vračal 12. t. m. od trgatve iz Bizeljskega doma v Sp. talci. V Zičah pa ga je napadel doseđaj neznan morilec, ga udaril s težkim kladivom trikrat po glavi, mu še prerezal vrat in ga vlekel s ceste v jarek k Zičnici, kjer ga je uropal denarja, ure in prstana. Nato ga je lepo položil na tla, mu dal nahrtnik poln grozdja, ki ga je nesrečnež nosil iz Bizeljskega pod glavo — noš pa je zasadi malo proč v zemljo. Tu so ga našli ljudje prihodnji dan. Nekateri trdijo, da se je izvršil umor med 7. in 8. uro, ko je šel Sever od vlaka; drugi pravijo, da se je mudil mimogrede do 11. ure v gostilni Zupanca v Zičah. Da se je zgodilo to na cesti, komaj streljaj daleč od hiš in mlina, je še bolj zagonetno. Ne ve se, ali je mordačevanje, ali roparski napad. Na brž bo roparski napad. Ljudstvo je vse razburjeno in zabavila na vse mogoče, najbolj na orožnike. Gospod dr. Korošec je dejal v Celju na shodu, da imamo še enkrat toliko orožnikov kot prej, a petkrat toliko tatov in roparjev. In to je res! V Ločah sta bila prej dva, včasih trije orožniki, pa so bili vedno na straži, vedno se jih je srečavalo po dne kakor ponoči. Zdaj jih je še enkrat toliko, pa se ne vidi nikdar nobenega. Opozorjamo merodajne oblasti na to in upamo, da napravijo rod in izsledijo predrznega morileca, da se ljudstvo pomiri. Nesrečna žrtve, zapušta ženo in štiri otroke.

V vlaku okraden. Pred dnevi je bil v vlaku pri Zidanem mostu okraden beograjski trgovec Ilija Spasojević. Tat mu je odnesel denarnico, v kateri je imel 2450 dinarjev in 2 čeka po 50.000 kron. Čeprav je okradeni hitro opazil tatvino, vendar ni bilo o tatu ne duha ne slova.

Žrtve zanikarnosti. Blizu postaje Golubinci na Hrvatskem se je dne 12. t. m. peljala kmetijska družina in sicer oče, mati in hčerka na kmetiskem vozu, v katerega sta bila vprežena dva konja, čez železniški tir. Nesreča je hotela, da je na vozu vsled utrujenosti dremala vsa družina, sta bila konja prepuščena samima sebi. V hipu, ko je voz z družino bil na železniškem tiru, je pridrvel brzovlak, ki je pod seboj zdobil voz, mater, hči in oba konja tako razmesaril, da so kosi mesa ležali ob progi v dolžini 100 metrov. Na čuden način je družinski oče sicer ostal še živ, toda bil je tako razmesarjen, da je kmalu nato izdihnil. Nesrečo je zakrivil železniški čuvaj, ki ni zaprl prelaza.

Dijaška kuhinja v Mariboru. Namestu venca na grob materi Asičevi v Laporju Dijaški kuhinji v Mariboru 50 kron.

Gospodarstvo.

Zavarovanje zoper ogenj je danes, ko so stavbe tako grozno dragé in se požari dan za dnem širijo, velike važnosti. Ljudje imajo svoje hiše in premičnino zavarovano za skrajno nizke svote. Pozivamo vse našince, da takoj povisajo zavarovano svoto. Povišek zavarovanja je zakonito dovoljen tudi pri drugi zavarovalnici. Kdor je torej zavarovan še pri kakih tujih zavarovalnih družbah, naj se takoj zavaruje pri edini slovenski in najmočnejši zavarovalnici na našem jugu, t. j. pri „Vzajemni zavarovalnici zoper ogenj v Ljubljani“. Ta edina domača zavarovalnica ima svoje zastopnike že skoro po vseh župnijah. Za teke, ki se vedo, kje je zastopnik „Vzajemne“, pa oskrbi iz prijaznosti vse potrebno glede zvišanja zavarovalne svote ali novega zavarovanja: „Tajništvo Slovenske ljudske stranke v Mariboru, Cirilova tiskarna, I. nad stropje“. Vpošljite staro zavarovalno polico ali knjižo, mero poslopja (dolžino in širino) ter navedite, za katero

svoto zavarujete. Povejte to tudi svojim prijateljem.

Kmetijska predavanja. Deželna vlada za Slovenijo je odredila, da se bo vršilo kmetijsko poučno predavanje dne 23. oktobra t. l. v Črešnjevcu pri Slovenski Bistrici o „zboljšanju travništva“, v Tinjah na Pohorju istega dne o „odvračanju kužnih bolezni in o svinjereji“, pri Sv. Lenartu pri Veliki nedelji istega dne o „govedoreji“, pri Sv. Benediktu v Slov. goricah istega dne o „sadjarstvu“ in v Globokem pri Brežicah istega dne o „kmetijstvu“. Predavatelje je kot strokovnjake določila deželna vlada v Ljubljani.

Vinski mošt letos jako naglo ovre. Naglo vrenje povzroča velika gorkota. Ker je bilo le malo gnilega grozdja, bo letos tudi malo drozja.

Rožje kot krma za živino.

Vsled letošnje suše so zelo trpeli travniki in pašniki, ter deteljiska. Se na je bilo malo, otava je pa popolnoma izostala, a tudi paše ni.

Pomanjkanje krme je torej splošno. Da se pomanjkanje krme nekoliko odpomere, opozarjajo se kmetovalci, da se more tudi listje od raznega drevja s koristjo uporabljati za krmo, dokler se ni popolnoma suho. Posebno listje od trsa živina rada zavziva. Pa tudi rožje vinske trte, ki odpade pri rezanju trt, more dobro služiti kot nadomestilo za krmo. To je posebnega pomena za kmetovalce vinskih okolišev, kjer tudi v navadnih letinah mnogokrat primanjkuje krme.

Rožje se lahko krmi od jeseni do pomladi. Dokler še ni čas za redno obrezovanje trt, naj se porabljajo le vršiči trsnega rožja. Ko je trsni les dozorel, naj se izrežejo letošnji sparni (ločni) in drugo rožje, ki ga ne potrebujemo za rezitev v prihodnji pomladi.

Rožje, ki se ne pokrmi sproti, naj se zloži v štirioglate kape na senčnem kraju. Da se preveč ne osuši, ga je težiti s kladami ali kamenjem. Tako spravljeno rožje ostane sveže, in sočno do pomladi.

Pred pokladanjem naj se rožje seseka in zdrobi na drobne kosce. Najbolje je, rožje polagati živini mešano s senom ali s kako drugo krmo.

V vinskih okoliših so postavljeni na raznih krajih državni stroji za drobljenje rožja; teh strojev se mora vsak vinogradnik posluževati. Kjer takih strojev ni, na razpolago, moglo bi se rožje rezati z navadnimi močnejšimi slamoreznicami. Kosec pa ne smejo biti preveč kratki.

Živina se kmalu navadi na to krmo in rožje s slastjo žre. Hranilna vrednost rožja se ceni enako srednje-dobremu senu.

Dosedanje izkušnje so pokazale, da živina pri tej krmi dobro uspeva in da ne izgubi pri tem na teži in moči, pa tudi ne na mleku.

V naših vinogradih se nahaja ogromna množina rožja, ki bi lahko dala mnogo krme. Vinogradniki naj se le okoristijo s to okolnostjo in prid svoje živinoreje.

F. Matjašič.

Važno za živinorejce. Italija je prepovedala uvoz naše živine baje radi parkljivke. Na naše sejme ne bo več italjskih kupcev, ki so našemu kmetu dobro plačevali živino. Samostojni so se tako lažnivo hvalisali, da so pripeljali oni italjske kupce na naša sejmišča. Italija je sedaj prepovedala uvoz naše živine, ne tolikaj radi kužne bolezni, kot pa radi nezaupanja, ki ga goji do naše sedanje beograjske vlade, v kateri se šopiri tudi samostojni mesar Pucelj. Smo radovedni, ali se bodo samostojni zgani, da se odpre italjska meja uvozu naše živine, ker naši poslanci so se že. Samostojni modriji vedno capljajo mesece prepozno za poslanci Jugoslovanskega kluba. Da, da, če ima enkrat človek toliko tisočakov na račun davkoplačevalcev v žepu kot slabostjni poslanci, potem se ne briga, ako vzdihuje v pomanjkanju, davkih in bedi njegov stanovski sobrat.

Nad 700 vagonov goveje živine stoji na progi od Zagreba, Zidanega mosta do Logatca. Italija je prepovedala izvoz živine, ker je baje jugoslovanska živina okužena po slinovki in parkljivki. Živina gladije in trpi žejo. Sedaj skušajo živino v zaklanem stanju pošiljati čez mejo.